

Kurjer Łódzki

Nowy

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznie Mk 21, półrocznie Mk 10.50, kwartalnie Mk 5.25, miesięcznie Mk 1.75. Zaerlenia kwartalnie Mk 6.

Sroda, d. 8 sierpnia 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ. Na stronie I-ej i w tekości mk. 1.75 f. za 1 wiersz pet. jedno-kolumnowy. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyce. 35 f. za wiersz pet. Drobne po 7 f. za wyraz.

Państwa neutralne.

Norwegja.

Kraj fiordów (małych zatok morskich), wznających się w skaliste góry, jednolitą masą pokrywającą całą krainę. Dla Norwegji najtrudniej pono zachować neutralność, ze względu na stosunki handlowe, łączące ją z Anglią, ale zarazem z Danją i Niemcami, ze Szwecją i Rosją.

Norwegja położona na zachodniej i południowo-zachodniej stronie, półwyspu skandynawskiego ubogą jest w grunta rolne i posiada słabo rozwinięte rolnictwo. Z ogólnej jej powierzchni, obejmującej 325285 klm. kwadr. tylko 0,7 proc. zajmują grunta orne, 2,8 proc. łąki—wskutek czego hodowla bydła jest dość znacznie rozwinięta; pozatem głównym zatrudnieniem mieszkańców jest myślistwo w rozległych wielkich lasach, obfitujących w dziką zwierzynę, reny, żbiki, rysie i zwierzęta, dostarczające skór na futra; lasy zajmują 24 proc. ogólnej powierzchni Norwegji. Obfitość zaś wewnątrz kraju kanałów, rzek i jezior oraz rozległe wybrzeża morskie sprzyjały rozwinięciu rybołówstwa na wielką skalę. Głównymi przedmiotami potowu są śledzie, foki, sardynki, tak zwane norweskie ryby morskie, wieloryby i t. p. Ryby też stanowią największy artykuł wywozowy, oraz drzewo z olbrzymich lasów i materiały drzewne.

Przemysł Norwegji, aczkolwiek wciąż wzrasta, słabo jeszcze jest rozwinięty, pomimo bowiem kopalni węgla kamiennego, którego eksploatacja jest jeszcze w związku, pomimo kopalni srebra, miedzi, ołowiu i innych metali, Norwegja sprowadzać musi z zagranicy wyroby metalowe, maszyny itp. artykuły.

Bez dowozu zaś zboża zagranicznego i roślin strączkowych grozi jej głód.

Handel Norwegji jest głównie morski, dziś przez wojnę silnie spariżowany, a główne źródło jej dochodów—wywóz ryb i drzewa, tudzież futer i wyrobów drzewnych w kompletnym znajduje się zastoju.

To też ze wszystkich nieomal krajów neutralnych, wojna powszechna najdotkliwiej daje się odczuwać Norwegji.

Ludność Norwegji derodna i dobrze zbudowana pochodząca od dawnych skandynawów (normandów) nie jest liczną; wynosi bowiem około 3 milionów mieszkańców, mniej więcej po 8 na 1 kilometr kwadratowy. Wyznaniem panującym jest luteranizm a językiem ludności język duński. Nieliczne tylko szczepy górskie władają jeszcze językiem norweskim (staro-skandynawskim), którego wiele wyrazów wzbogaciło literaturę norweską, używającą języka duńskiego.

Lud norweski jest szczerze demokratyczny, trzeźwy, pracowity i moralny, stojący na wysokim poziomie etycznym.

Rząd Norwegji oparty jest na zasadach demokratycznych, równouprawniających wszystkich mieszkań-

ców Norwegji, nie wyłączaąc kobiet, korzystających z praw wyborczych czynnych i biernych.

W czasach zamierzołych ludność Norwegji, podzielona na szczepy, tworzyła szereg państw pod oddzielnymi królami. Pomiędzy rokiem 860 a 980 jeden z tych królów Harald Harfarger zapanował nad innymi i uczynił ich swoimi lennikami. Około roku 1000 Olaf I Triggverson i Olaf II zaprowadzili w Norwegji chrześcijaństwo.

Król duński Kanut Wielki poblił Norwegję i panował nad nią do roku 1065, poczem Norwegja wyzwoliła się z pod panowania duńczyków i tron jej objął Magnus, syn Olafa V. Po jego śmierci w roku 1387 matka jego Małgorzata unią kalmarską w roku 1397 połączyła korony Norwegji, Szwecji i Danji w jedno państwo, na zasadach unii personalnej. W roku 1814 pokojem, zawartym w Kielu, Norwegja odstąpiona została Szwecji, lecz norwegcy nie przyjęli tego warunku, zawartego traktatem w dniu 14 stycznia tegoż roku. Na tron swój powołał następcę tronu duńskiego, późniejszego króla Chrystjana VIII, który w maju tegoż roku w Eilsfeld nadał Norwegji konstytucję demokratyczną, lecz skoro wojska szwedzkie pod wodzą króla Karola XIII wkroczyły do Norwegji, norwegcy poddali się Szwecji, Karol XIII zaś potwierdził konstytucję eilsfeldzką. Od tam Norwegja pozostawała połączoną ze Szwecją, lecz tworzyła oddzielne państwo z oddzielnym rządem i ciałem prawodawczym stortingiem, złączona z koroną szwedzką li tylko unią personalną i wspólną dyplomacją.

Aryokratyczna Szwecja nie mogła atoli pogodzić się z demokratyczną Norwegją. Tarcia i zatargi były wciąż na porządku dziennym.

Doprowadzały one do znacznych ustępstw ze strony Szwecji na rzecz Norwegji—aż wreszcie zatarg o oddzielne konsulatory dla Norwegji dopełnił miary. W rozwoju bowiem tego zatargu Norwegja dopominała się zaczęła oddzielnym przedstawicielstwem dyplomatycznym zagranicą i usunięciem z flagi Norwegji wspólnych emblematów szwedzko-norweskich.

Na flagach bowiem obu państw widniały połączone herby Szwecji i Norwegji. Odnośną uchwałę król szwedzki zawiesił i następnie rozwiązał storting.

Rezultatem tego zatargu było na podstawie dobrowolnej umowy rozwiązanie unii i dziś Szwecja i Norwegja tworzą dwa odrębne, w pełni niezależne państwa, pod oddzielnymi monarchiami.

Tradycja atoli unii kalmarskiej nie wygasła. Wobec wojny powszechnej wszystkie trzy państwa skandynawskie zawarły ze sobą ścisły związek, co do zachowania wspólnie neutralności lub też wspólnego wystąpienia zbrojnie, gdy zajdzie tego potrzeba.

Tem też tłumaczy się zachowanie neutralności przez państwa skandynawskie, uchwalonej na zjazdach ich królów, pomimo, że wszystkie cierpią wskutek długotrwałej wojny powszechnej, a najwięcej Norwegja.

St. Łp.

Miłość i nienawiść.

Miłość i nienawiść są to określenia, nie mające bezpośredniego znaczenia politycznego lub prawnopństwowego, a jednak mówi się o nich wiele w rozprawach i traktatach politycznych. Nie trudno też przetłumaczyć je na język prawnopństwowy. Miłość oznacza współdziałanie społeczne lub międzynarodowe, nienawiść—walkę o byt, współzawodnictwo, dochodzące do nie mającego granic egoizmu jednostek lub grup. Jeśli miłości i nienawiści, jako czynników społecznym, nie nadamy przytoczonego powyżej znaczenia, będą one miały inglisty sens, którym może doskonale operować poezja, ale który politykę może zaprowadzić na manowce. Wyrazy miłości i nienawiści, które łączą się w wierszach, odczwach, obliczeniach na szerokie masy, w przemówieniach wiecowych i t. p., mogą służyć do wywołania nastrojów, do zbadania pewnych uczuć, ale nie mogą służyć za podstawę do zrozumienia i badania jakichkolwiek zjawisk. I dlatego uważaliśmy za konieczne przetłumaczyć wyrazy miłość i nienawiść na język prawnopolityczny, w ostatnich czasach bowiem z wyrazami temi, jako terminami politycznymi, spotykaliśmy się kilkakrotnie.

W ostatnich latach przed wojną i podczas wojny odegrały one olbrzymią rolę.

Od szeregu lat szalała prawdziwa orgja nienawiści, którą reżyserował z powodzeniem panujący na całej powierzchni Europy nacjonalizm. Gustaw Le Bon w swojej „Psychologie politique” pisał przed kilku laty, iż narody, żyjące obok siebie, muszą się nienawidzić, że takie jest prawo natury. Narody dały tego dowód na początku tej wojny, dały i dotychczas. Ale czy ta nienawiść przetrwa wojnę? Czytaliśmy przed kilku dniami odpowiedź twierdzącą na to pytanie. Mamy poważne wątpliwości co do jej słuszności.

Znakomity pisarz francuski, Romain Rolland, pisał niedawno, że narody zmęczyły się już wzajemnie nienawiścią, że tęsknią gorąco do bratniego uścisku, że nigdy nie były one tak siebie bliskie, jak właśnie teraz, wśród tej okrutnej wojny. I, zdaje się, ma on rację. Zawsze każdy stan, każde uczucie, nastrój, wywołuje reakcję. Zapewne i tym razem to nastąpi: ludzkość znużona wzajemną nienawiścią, poczuje ogromną potrzebę wzajemnej sympatii. Wszystko, zdaje się, wskazywać, że tak będzie rzeczywiście, a ten wynik wojny, uwidoczni nam się, skoro mętne, w danym wypadku, wyrazy: miłość i nienawiść przełożymy na język prawnopństwowy, na określone terminy społeczno-polityczne. To wszystko, co słyszymy w inowach mędzów stanu i czytamy w prasie całego świata o trwałym pokoju, o prawach małych narodów, o współpracy dla dobra kultury i dobrobytu świata, jest właściwie zapowiedzią miłości, przetłumaczoną na język polityczny, jest zaprzeczeniem zasady nienawiści, czyli walki o byt, bezlitości, nie liczącej się z żadnymi

względami, walki, w której zwycięża silniejszy i na siłę opiera swe prawo.

Ale czy inny porządek jest możliwy?

Czyż możliwym jest, aby w stosunkach ludzi, a szczególnie, narodów, miejsce nienawiści, czyli walki o byt, zajęła miłość, czyli współdziałanie?

W pracy swej „Studia socjologiczne” (Warsz. 1917), daje odpowiedź, słuszną zupełnie, p. Stanisław Piotrowski.

Idąc po linii najmniejszego oporu, pisze p. Piotrowski, uznano czynnik walki o byt za najważniejszy, wyłączny czynnik ewolucji społeczeństw, a zwycięstwo silniejszego za najwyższe prawo społeczne... Niezwrócono uwagi na ostrzeżenia, które dawała geologia, przekonująca, że w biegu ewolucji zwierzęcej wyginęły... zwierzęta największe, do marnych włącznie. Nie chciano też zrozumieć, że panujący dzisiaj niepodzielnie na kuli ziemskiej typ zwierzęcia, człowiek, nie jest bynajmniej ani zwierzęciem najsilniejszym, ani fizycznie najlepiej przystosowanym do warunków otoczenia, ale tylko najinteligentniejszym, że więc już tylko na tym stojąc gruncie, należy wnioskować a priori, że prawa ewolucji ludzkości nie będą takie same, jak prawa ewolucji zwierzęcej.

Aksjomat Comte'a: ewolucja ludzkości polega na usuwaniu się od zwierzęcości, został zapomniany, podobnie, jak i jego twierdzenie, że najważniejszą zdobyczą postępu ludzkości w epoce wieków średnich było uzależnienie, pod wpływem katolicyzmu, polityki od wymagań moralności. W ten sposób usunięto z socjologii idee etyczne sprawiedliwości i słuszności. Prawo stało się zbiorem przepisów, ochraniających interesy klas rządzących, a państwo rezultatem podboju; zbrodnia jestto czyn, karany przez prawo; klasy społeczne tylko drogą walki mogą odzyskać swoje prawa; narody tylko przez wojnę mogą zadowolić swe dążenia do „ekspansji”; narody słabsze muszą uleść narodom silniejszym, bo zwycięstwo silniejszego—jest tylko krokiem na drodze postępu ludzkości; walka wewnątrz społeczeństw i wojna ze społeczeństwami stały się najważniejszymi czynnikami postępu; zwycięzca jako zwycięzca—ma zawsze słuszność. W teoriach tych leży najgłębsza przyczyna wojny obecnej.

Ale mają się one ku schyłkowi, tembardziej, że już dawno podważać je zaczęto, co wspólnie z realnymi czynnikami dziejowymi, zdają się zapowiadać, że nienawiść, która stała się źródłem tej wojny, jej nie przetrwa.

Kronika

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Dziś odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej, na którym omawiane będą sprawy, których nie załatwiono na posiedzeniu onegdajszym.

— **W sprawie pożyczki miejskiej.** Dziś, pod przewodnictwem

burno strza Inz. Skulskiego, odbędzie się drugie posiedzenie komisji do spraw pożyczki miejskiej.

— **Z Magistratu.** Magistrat zatwierdził wybór przedstawionych przez Wydział Szkolny członków Komisji zakupów pp.: Dobrzyńskiego, Goldstadta, Hadriana, Heppena, Neumana, Stefanusa, jak również delegatów tejże komisji pp. Kocińskiego i Merklejną.

— **Uregulowanie zaległego podatku.** Oba stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, które swego czasu zagwarantowały terminową opłatę podatku od nieruchomości w mieście Łodzi za czas od 1-go lipca 1915 do 30 grudnia 1916 r. zawiadomiły magistrat, iż potrzebna na ten cel suma jest już całkowicie zebrana, wobec czego dalsze inkasowanie podatku tego może być wstrzymane.

— **Umorzenie wpisowego.** Na wniosek Wydziału Szkolnego, magistrat postanowił umorzyć należne od słuchaczy polskiego seminarium nauczycielskiego zaległe wpisowe w sumie ogólnej 225 młk.

— **O fachową kontrolę i pomoc.** Wobec pogarszającego się stanu finansowego R. G. O., podczas rozważania spraw budżetowych poszczególnych rad powiatowych, wskazano na to, iż zasób funduszy R. G. mógłby się znacznie zwiększyć przez zwrot pożyczek aprowizacyjnych, zaciągniętych przez poszczególne rady. Ponieważ trudność zwrotu tych pożyczek powodowana jest często przez nieumiejętne prowadzenie handlu przez rady opiekuńcze powiatowe, uchwalono zająć się sprawą wytworzenia w R. G. O. fachowej kontroli i pomocy dla rad opiekuńczych w tym zakresie.

— **Z Łódzk. Miejsc. Rady Opiekuńczej.** Nadesłane nam sprawozdanie kasowe za miesiąc lipiec wykazuje:

W przychodzie: Od Rady Głównej Opiekuńczej marek 75.000. Zwrot pożyczek młk. 329.40, Ofiary młk. 206, Różne wpływy młk. 653.25, Procenty młk. 645.52, razem marek 76.834.07.

Rozchód zaś stanowią następujące pozycje: Na żywienie dzieci marek 41.265, Na tanie kuchnie marek 14.588, Inteligencji za pośrednictwem Stow. młk. 12.793, Na zasiłki dla schronisk młk. 2.941.40, Zwrot pożyczek młk. 208, Drobne zapomogi marek 2.482.50, Wydatki administracyjne młk. 1.579.84, Zwrócono fund. specjalnych młk. 981.88, razem młk. 76.834.07.

— **Sekcja „Warsztatów pracy“.** Wczoraj w lokalu Stow. techników odbyło się posiedzenie zarządu Sekcji „Warsztatów pracy“, na którym omawiana była sprawa dalszej egzystencji nowej instytucji, która tymczasowo może produkować wyroby z blachy. Wytwórczość przedmiotów z innych materiałów odpadków uzależniona jest od zbiorów tychże i dlatego zarząd Sekcji postanowił zaapelować do ofiarności publicznej o nadsyłanie niepotrzebnych w gospodarstwie domowym przedmiotów.

Do zarządu Sekcji weszli pp. E. Wagner, Horodyński, ks. Świątliński, J. Hirszel, Perkowski, Groszkowski, a z ramienia M. R. O. rejent Cz. Chrzanowski.

— **Osobiste.** Jak się dowiadujemy, na stanowisko dyrektora polskiego seminarium nauczycielskiego magistrat postanowił powołać dotychczasowego kierownika seminarjum w Siemnicy, p. Supronowicza.

— **Połączenie uczelni.** Magistrat zatwierdził uchwałę Wydziału Szkolnego w sprawie połączenia polskich kłosew pedagogicznych z seminarjum nauczycielskim.

Dyrektor seminarjum będzie jednocześnie i kierownikiem kursów.

— **Ukaranie fałszerzy bonów.** Wyrokiem sądu polowego przy wojennej gubernii cesarsko-niemieckiej Łódź, z dnia 3-sierpnia r. b. zostali skazani: 1) kantorzysta Mieczysław Bujalski z Zabieńca pod Łodzią 2) kupiec Roman Majewski z Łodzi za przestępstwo monetarne — pierwszy na 3, drugi na 2 lata domu karowego.

Bujalski podrabiał 5-rublowe bonony miasta Łodzi i puścił je w bieg przez Majewskiego. Fałszowane bonony kreslił ręka. Fałszerstwo doskonałe mu się udało.

— **Rozstrzelanie.** Onegdaj, na mocy wyroku sądu polowego przy ces. niemieckiej gubernii wojennej w Łodzi z dnia 3 sierpnia 1917 r. rozstrzelano mieszkańca Zduńskiej Woli, Adolfa Korona, z zawodu tokarza za to, że będąc w posiadaniu broni, urządzał napady rabunkowe.

— **Obiady dla chorych.** Oba oddziały sekcji kobiet, funkcjonujące przy Delegacji N. P. B. zajęte są przygotowaniem do otwarcia czterech tanich kuchni, które będą zaopatrywać w pożywienie biednych chorych, znajdujących się pod opieką rzeczonoj sekcji.

— **Królki.** Pomimo drożyzny artykułów żywnościowych mało wyszukuje się u nas dotąd bardzo tanie mięso królicze, które przecież pod względem pożywności przewyższa znacznie inne gatunki mięsa. Obecnie królki są stosunkowo bardzo tanie, gdyż dużego, kilkunastofuntowego królika nabyć można za 10—15 młk. Na prowincji zaś, u włościan, cena takiego królika wynosi 5—8 młk. Bardzo dużo włościan zajęło się hodowlą królików, a w niektórych okolicach—w kutnowskim, włocławskim królki dozwolone są stale na targi miejskie. Wartość wprowadzić to i u nas przez masowy dowóz króliczego mięsa ze wsi. Zachęciłoby to rolników do rozszerzenia hodowli, tembardziej, że w gospodarstwie rolnem jest ona tańszą i łatwiejszą jeszcze, niż chów nierogacizny.

— **Podział smoły.** Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości otrzymało dwanaście beczek smoły do smarowania dachów. Wczoraj nastąpił podział tej smoły, w stosunku 200 kilogramów dla dwunastu właścicieli domów.

Wkrótce spodziewany jest jeszcze jeden transport.

— **Zabawy ogrodowe.** W sobotę, dnia 11 i niedzielę, 12 sierpnia r. b. odbędzie się w Helenowie pod egidą Łódzkiego Klubu Sportowego dwie wielkie zabawy ogrodowe, połączone z różnymi atrakcjami.

Na bardzo urozmaicony program złożą się m. in. koncerty 2-eh orkiestr: 3 p. n. Legionów Polskich i Symfonicznej pod batutą dyr. Br. Szulca.

Orkiestra Legionów, koncertująca od dłuższego czasu w Warszawie, cieszy się niebywalem powodzeniem.

W sobotę, o godz. 5 i pół po poł. odbędzie się mecz footballowy między 3 p. n. Wojsk Polskich i Tow. Sport. „Polonia“.

W niedzielę, o godz. 5 i pół po poł. mecz footballowy między 3 p. n. Legionów Polskich i Łódzkim Klubem Sportowym.

Bogaty program muzyczny i sportowy daje gwarancję, iż zabawy cieszyć się będą zasluzonym powodzeniem.

Bilety ulgowe i passe-partout nieważne. Początek o godz. 4 p. p.

— **W niedzielę, dnia 12 b. m.** Stowarzyszenie „Praca“ urządza zabawę ogrodową w parku „Wenecja“, przy Szosie Pabjanickiej, na korzyść Biblioteki przy tymże Stowarzyszeniu.

Na program zabawy złożą się: Kółko dram. przy Widzewskim Kole P. M. S. Wystawi „Jaska sierota“; następnie — występ chóru „Tow. im. Moniuszki“, monolog, deklamacje, śpiew solowy; poczta, kosze szczęścia, zabawy dziecięce, konfetti i inne atrakcje. Podczas zabawy przygrzywać będzie orkiestra K. Schelblera. Bufet na miejscu.

Zarówno celak i urozmaicony program zabawy zgromadzi niewątpliwie licznych gości.

— **Skasowanie galerji.** Znajdująca się w sali T-wa Kredytowego na pierwszym piętrze galerja została skasowana. Na tomiast na dole w westybulu ustawiono dla publiczności kilka rzędów krzeseł.

— **Zmiana lokalu.** Kancelarja Wydziału rekwizycji koni została przeniesiona do nowego lokalu, mieszczącego się przy ul. Południowej 4 (I-sze piętro).

Ze związków i stowarzyszeń

× **Ze Stow. właścicieli nieruchomości.** Na wczorajszym posiedzeniu zarządu Stow. właścicieli nieruchomości, upoważniono pp. G. Kluckowa i S. Łęczyckiego do porozumienia się z władzami w sprawie uregulowania podatku od nieruchomości miejskich za pierwszy kwartał 1917 r.

Wysłuchano relacji pp.: Wojciechowskiego i Drozdowskiego z narad Komisji mieszkaniowej przy Magistracie. Stwierdzono, że projekt Komisji kwalifikacyjnej został przyjęty po zmodyfikowaniu go przez delegatów

Stow. właścicieli nieruchomości oraz przedstawicieli Tow. prawniczego i przekazany komisji do spraw ogólnych.

Projekt komisji rozjemczo-pojednawczej upadł zupełnie.

Postanowiono wydelegować 2-eh członków zarządu pp.: Drozdowskiego i Pogonowskiego, w celu porozumienia się z władzami, w sprawie uzyskania pozwolenia na prowadzenie robót około urządzenia nowych instalacji gazowych.

Rozwiązanie sprawy obciążenia kypoteki miejskiej oraz sprawy opalowej odłożono do następnego zebrania.

Teatr i Muzyka.

Z Teatru Polskiego.

Malarnia teatralna pod kierunkiem p. Andrzeja Pronaszki przygotowuje nowe dekoracje do „Słubów panięskich“, które zainaugurują sezon teatralny. Nowe kostjomy i rekwizyty dopełnią całości należnej arcydziela komedji polskiej. Przygotowania dekoracyjne do dramatu Karola Huberta Rostworowskiego p. t. „Kajus Cezar Kaligula“, który z kolei wchodzi na repertuar, są w pełnym toku. Także w sezonie nadchodzącym dyrekcja wprowadza abonament, by miłośnikom dać możność wydawniejszego poparcia sceny polskiej. Nowością będzie abonament sezonowy (zakupione miejsce na własność przez cały sezon) i abonament premierowy, wreszcie abonament zwykły. Zgłoszenia abonamentowe przyjmuje kancelarja teatru codziennie do godziny 1 ej.

Z prowincji.

— **Z Pabjanic.** Dzisiaj o godz. 4 ej odbędzie się w sali magistratu posiedzenie Rady Miejskiej.

— Zostało zalegalizowane T-wo muzyczno-śpiewacze p. n. „Promień“.

Zadaniem tego towarzystwa będzie krzewienie zamiłowania do śpiewu i muzyki wśród młodzieży, a terenem działalności—Pabjanice wraz z okolicą.

Lokal T-wa mieści się przy ulicy Fabrycznej № 12.

— Magistrat zawiadamia, że dotychczasowe legitymacje, uprawniające do odbioru kart chlebowych, z dniem 16 b. m. zostaną unieważnione.

Wydawanie nowych legitymacji uskuteczniane będzie w Magistracie w następujących terminach: dla mieszkańców 1-go okręgu 16 i 17 sierpnia, dla 2-go okręgu 18 i 20-go, dla ludności zamieszkałej w 3 im okręgu — 21 i 22 b. m. i dla 4-go okręgu — w dn. 23, 24 i 25 sierpnia.

Przy odbiorze legitymacji należy przedstawić wszystkie paszporty danej rodziny i złożyć dawniejszą (białą) kartę.

Bez okazania paszportu legitymacje wydawane nie będą.

Δ **Ukaranie obywatela ziemskiego.** „Deutsche Warschauer Ztg.“ donosi: Właściciel ziemski, Karol Schloesser z Opatówka skazany został na cztery tygodnie więzienia za sprzedaż w czasie od zniw r. 1916 aż do zniw tegorocznych—pszenicy, żyta i jęczmienia, przeróbkę części zboża we własnym młynie i sprzedaż tych przerobów z przekroczeniem cen maksymalnych. Poza tem na 21,000 młk. za sprzedaż 150 centnarów żyta tegorocznej plonu z folwarku Winniary również z przekroczeniem cen maksymalnych i wreszcie na 10,000 marek za to, że wydawał służbie folwarcznej w roku gospodarczym 1916/17 znacznie więcej zboża, aniżeli oznaczono w urzędowo ustanowionej ordynacji.

Δ **Mezaljansie miłosne na wsi.** Wojna zmieniała gruntownie dużo rzeczy. Dawniej w miastach tylko styśzało się o mezaljansach i różnych awanturach miłosnych. Obecnie dzieje się odwrotnie. Świeże donoszą ze wsi Łógów, że córka miejscowego obywatela uciekła z domu z jakimś chłopskim „adonisem“, przyzem oboje zabrali z domu około ośmiu tysięcy

marek i sporą ilość różnych przedmiotów: bielizny i towaru na ubranie. Oboje poszukiwani są przez władze policyjne.

Z Warszawy.

Uruchomienie tramwajów.—Konkurs.

Po trzydniowej przerwie (od dn. 17 lipca) w ruchu tramwajowym, wywołanym, jak wiadomo, chwilowym brakiem węgla—ukazały się wczoraj na mieście uruchomione wagony.

Wznowienie komunikacji tramwajowej nastąpiło wczesniej, niż przewidywano, a to z powodu przyspieszonego dowozu do Warszawy węgla dla elektrowni tramwajowej.

Na miasto wyruszyło narazie około 100—106 wagonów (w tem połowa przyczepionych), obsługujących niemal wszystkie ważniejsze linje komunikacyjne. Narazie braknie wagonów linii № 2 (z placu Trzech Krzyży na Muranów), № 4 (dworzec Brzeski—ul. Dzika) i № 7 (Towarowa—Powązki), ponieważ linje te częściowo obsługują wagony innej numeracji.

Wagony uruchomiono ze wszystkich remiz. Ze stacji krańcowych wyruszają na miasto niemal co kwadrans.

Przepełnienie wagonów daje się odczuwać w śródmieściu, na krańcach miasta natomiast braku miejsca w wagonach niema.

Jest to, oczywiście, częściowe uruchomienie komunikacji tramwajowej. W zależności od dowozu węgla dla elektrowni zwiększana będzie liczba elektrowozów, do czego administracja przymusowa tramwajów miejskich stale dąży.

— **Komisja budowlana Centr. Tow. rolniczego ogłasza konkurs dla techników polskich na napisanie broszury o cegielni wiejskiej, z jednoczesnym opracowaniem najodpowiedniejszego typu cegielni z produkcją roczną około pół miliona cegieł z uwzględnieniem możliwości wypalania dachówki.**

Część literacka wynosić ma 2—3 arkusze druku i zawierać winna wstęp o wartości budowlanej cegły i dachówki oraz krótki opis techniki wyrobu wspomnianych materiałów.

Plany cegielni winny być opracowane w skali 1:25 oraz uzupełnione schematami kalkulacyjnymi (bez cen) niezbędnych budowli i urządzeń oraz samej produkcji materiałów wypananych.

Prace należy składać przed dn. 30 listopada r. b. w biurze komisji budowlanej C. T. T., Warszawa, ulica Kopernika 30, II-le piętro.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi najpóźniej dn. 15 stycznia 1918 r.

Za względnie najlepsze prace przyznane będą nagrody: I—700 młk., II—300 młk.

Sąd konkursowy składają pp. Józef Choromański, przewodniczący kom. budowl.; Józef Grabowski, inżynier; Alfred Jankowski, członek prezydjum C. T. R.; Edmund Langner, inżynier; Andrzej Maj, delegat wydz. kół rolniczych; Bogumił Rogaczewski, architekt, kierownik komisji budowlanej C. T. R.; Ludwik Sznajder, inżynier; Czesław Skotnicki, inżynier; Jan Sadiak, zastępca delegata wydz. kół rolniczych; Włodzimierz Zaleski, inżynier.

Szczegółowy program konkursu otrzymać można w biurze komisji budowlanej C. T. R. od godz. 9 rano do 3 po poł.

Konstytuanta w Rosji.

Przed tygodniem odbyła się w Petersburgu specjalna narada nad powołaniem przedstawicielstwa narodowego. Zastanawiano się w szczególności nad wypracowaniem przez komisję projektem wyborów z gubernji kresowych.

Starania pewnych kół obywatelskich, aby utworzone odrębne okręgi narodowościowe lub kurje, nie odniosły skutku. Ostatecznie przyjęto następujące wnioski:

Kaukaz ma być podzielony na 3 okręgi wyborcze. W tej części gubernji astrachańskiej, którą zamieszkuje

kozownicze plemiona Kałmuków i Kirgizów — będą utworzone 2 okręgi wyborcze.

Reszta guberni będzie stanowiła jeden okręg z prawem wyboru pięciu posłów według systemu proporcjonalnego.

W kraju Stepowym będą utworzone okręgi wyborcze: akmolinski, semipalatinski i uralsko-tunguski. Turkestan będzie miał również trzy okręgi.

W guberniach sybirskich i „oblastiach” — w jenijskiej, irkuckiej, zabajkalskiej, jakuckiej, priamurskiej, primorskiej i na Sachalinie przypada jeden poseł na 140.000 mieszkańców. Wobec tego będzie miała gubernia jenijska — 6 posłów, irkucka — 5, zabajkalska obl. — 6, gub. jakucka — 2, priamurski kraj, primorski i Sachalin wybierają razem 6 posłów. Kudość Kamczatki wysyłać będzie jednego posła do parlamentu rosyjskiego.

W północnych guberniach: archangielskiej i ołonieckiej oraz w gub. jakuckiej, na Kamczatce, w kraju zabajkalskim, jak również w stepach kałmuckich i kirgizkich, będą wybory oparte na systemie „pluralnym”, na posłów będą wybrani ci, którzy się wykazą największą ilością głosów.

W wołyńskiej i mińskiej gubernii (na obszarze niezajętym przez nieprzyjaciela) będą utworzone samodzielne okręgi wyborcze.

Niezajęta przez nieprzyjaciela część Kurlandii będzie przyłączona pod względem wyborczym do Inflant, tak samo z gub. wileńską i kowieńską, przyłączonymi do gubernii mińskiej.

Gubernie zajęte przez nieprzyjaciół — z wyjątkiem Królestwa Polskiego — będą wpisane na listę okręgów wyborczych, z wymienieniem przypadających na nie mandatów poselskich, z uwagą, że wybory z tych miejscowości mają się odbyć natychmiast po uwolnieniu ich od nieprzyjaciela.

Ludność Finlandji, Chiwy i Buchary oraz obszary, leżące poza granicami właściwej Rosji, jakkolwiek będące w jej faktycznym posiadaniu — nie będą reprezentowane w przyszłym parlamencie rosyjskim.

Przepowiednia Papieża Piusa X.

Kardynał Merry del Val pisze w swej „Semaine religieuse”:

„Pomiędzy wszystkimi głosami proroczymi, które obecna wojna przepowiedziała, najprawdziwszym był głos zmarłego przed dwoma laty Papieża Piusa X. On to istotnie obecna wojna przewidział i przepowiedział. Już w r. 1910 mówił o groźnym wielkim niebezpieczeństwie i nieszczęściu dla całego świata. Kilkakrotnie, kiedy go odwiedzałem rano, aby z nim radzić nad sprawami Kościoła i rozjaśnić różnie różnie zawiłanie dyplomatyczne, mówił papież z westchnieniem:

— Czemu są te wszystkie małe kłopoty w porównaniu ze straszną wojną, która niedługo nadejdzie?

Kiedy w r. 1912 wybuchła wojna bałkańska, rzekłem:

— Ojciec św. sprawdzają się przepowiednie. Pewnie to początek strasznej wojny.

Na to odparł papież w tonie jaknajbardziej stanowczym:

— Nie, mój synu. To nie jest jeszcze wojna, o której mówiłem. Dopiero rok 1914 przyniesie wielkie nieszczęście dla całego świata”.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urządowo).

Wielka Kwatera Główna, 7-go sierpnia:

Zachodnia widownia wojny.

Front wojsk gen. feldmarszałka Ks. Rupprechta Bawarskiego

We Flandrii akcja bojowa artylerii była tylko w niektórych odcinkach ożywiona chwilami.

W polu wyrw dochodziło do pojedynków oddziałów wywiadowczych.

W Artois silny ogień skierowany był na stanowiska między Hullych a Scarpa.

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Natarcia oldenburskich i wirmberskich oddziałów atakujących w iarze Bessy, na północ od drogi z Laan do Soissons, oraz pod Berry au Bac nad Aisną dały nam w zysku jeńców i zdobycz.

Wschodnia widownia wojny

Sytuacja nie uległa zmianie.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa,

W dolinie Seratu i Suczawy zyskałszy wśród walk na terenie również w górach posunęliśmy się na przód, pomimo wytrwałego oporu ze strony nieprzyjaciela.

Ponowne natarcia rumuńskie w okolicy Mgr. Casinului oraz klasztoru Lepsa w dolinie Putny spotły na niczem wśród wielkich strat nieprzyjaciela.

Grupa wojsk generała feldmarszałka Mackensena.

W miejscowych natarciach pruskie i bawarskie pułki wzięły szturmem stanowiska rosyjskie na północ od Focsani. Sprowadzono 1300 jeńców, 18 dział i obfity matorajł okopowy.

Front macedoński.

Zadnych większych operacji bojowych nie było.

Pierwszy General-Kwatermistrz Ludendorff.

Komunikaty francuskie.

PARYŻ, 7 sierpnia. Urządowo donoszą 6 sierpnia po poł.: W Belgii położenie nie uległo zmianie. Niemieckie próby ataków na wschód od Mozy, w okolicach La Bovelie, w lesie Avocourt i w Alzacji załamały się w ogniu naszym. Ogień artyleryjski w tych różnych odcinkach chwilami był bardzo silny.

PARYŻ, 7 sierpnia. Urządowo donoszą 6-go sierpnia wieczorem: Dość ożywna działalność obustronnych artylerii w Szampanji, w okolicach od Monts i na brzegach rz. Mozy, głównie zaś w odcinkach Avocourt i Louvemont.

Komunikaty angielskie.

LONDYN, 7 sierpnia. Główna kwatera donosi 6-go sierpnia wieczorem: Przeciwnik usiłował wczesnym rankiem dokonać ataku na północy od Arleux. Wojska nacierające zostały ogniem karabinów i kartaczośnie wstrzymane przed naszymi stanowiskami, a następnie odparte z dużymi stratami. Linje nasze posunęliśmy nieco naprzód na północnym zachodzie i na zachodzie od Lens.

Więści z Rosji.

„Honorarja” pism gadzinowych.

„Echo polskie” z 11 lipca donosi: „Jak się obecnie wyjaśniło, następujące wydawnictwa były sekretnie subwyjonowane przez ministerjum spraw wewnętrznych: Gazeta „Wiesznija wody”, otrzymała w 1916 r. 12,500 rb., „Głos Rusi” — w 1915 r. 100,000 rb., w 1916 r. 205,000 rb., oraz za dwa miesiące 1917 r. 60,000 rb., „Ziemszczyna” od 1913 do 1916 r. otrzymała kolejno 132,000, 144,000, 145,000 i 134,000 rb., oraz w 1917 r. 45,000 rb., „Moskowskim wiadomościom” 1916 r. wypłacono 68,000 rb. przedtem po 30,000 rb. rocznie.

Ogółem rocznie sekretnie wypłacono przeszło półtora miliona rubli”.

Gabinet Kiereński.

Nowy gabinet Kiereńskiego ukonstytuował się w sposób następujący: Prezes ministrów i minister marynarki — Kiereński, sekretarz ministra wojny — Sawinkow, sekretarz ministra marynarki — Lebiediew, skarbnik — Niekrasow, któremu powierzono za-

stępstwo prezesa ministrów pod nieobecność tegoż, sekretarzem ministerjum skarbu — profesor Biernacki, sprawy wewnętrzne — Arkesetier, sprawy zagraniczne — Tereszczenko, handel i przemysł — Prokopow, rolnictwo — Czernow, minister pracy — Skobelow, poczt i telegrafów — Nikitin, oświata publiczna — akademik Oldenburg, sprawiedliwości — Zarudnyj, pomoc publiczna — Jefromow, kontrola państwa — Kokoszyn, roboty publiczne — Jureniew, prokurator synodu — Kartaczow.

Warunki generała Kornilowa.

Dziennik „Russkaja Wola” donosi z Moskwy, że obejmując stanowisko wodza naczelnego, generał Kornilow przesłał Kiereńskiemu telegraficznie warunki następujące: Chce być odpowiedzialny tylko przed własnym sumieniem i narodem rosyjskim. 2) Nikt nie będzie się wtracał do mych rozkazów wojskowych i nominacji. 3) Środki, zastosowane ostatnimi czasy nad granicą, zastosowane też będą w oddziałach wojskowych na tyłach armji. 4) Warunki, które telegrafowałem dnia 31-go lipca generałowi Brusilowowi, muszą być przyjęte.

Misja amerykańska.

Bawi w Petersburgu misja amerykańska pod kierownictwem senatora Roota.

Misja ma cel dwójaki: polityczny i finansowy, które jednak są z sobą organicznie związane. Misja ma zbadać polityczne położenie Rosji i zdecydować, w jakich rozmiarach jest potrzebna i możliwa pomoc finansowa ze strony Stanów Zjednoczonych.

Prezes komisji likwidacyjnej, p. Aleksander Lednicki wydał na część amerykańskich gości przyjęcie.

Zjazdy polskie.

Ze Sztokholmu donosi korespondent „Głosu Narodu”:

W dniu 3 z. m. otwarty został zjazd przedstawicieli wszystkich polskich organizacji i stronnictw politycznych z t. zw. kraju południowo-zachodniego. Zebrało się 434 delegatów, reprezentujących 170 organizacji gubernji kijowskiej, wołyńskiej i podolskiej. Na przewodniczącego wybrano hr. Grocholskiego.

Dnia 21 b. m. zbierze się w Moskwie „Polski Zjazd Polityczny”. Będzie to ważny dzień w dziejach wychodźstwa polskiego w Rosji. Inicjatywę podjął Komitet Narodowy, który zarazem wyraził gotowość przelania swych pełnomocnictw, uzyskanych jeszcze w kraju, w ręce wybranego przez polski zjazd polityczny stałego organu kierowniczego.

Wedle wyjaśnień jednego z dzienników polskich, Zjazd w Moskwie obejmuje stronnictwa, zrzeszenia, kluby polityczne i społeczno-polityczne całego wychodźstwa, które uznają konieczność jednolitej czynnej polityki narodowej na podstawie ogólnonarodowych hasła.

Rewizja celów wojennych koalicji.

Kiereński pragnie, by na konferencji koalicji, odbyć się mającej pod koniec sierpnia, postanowiono przeprowadzić rewizję celów wojennych.

Telegramy.

Cesarz Wilhelm na froncie austriackim.

BERLIN, 7.8.— Biuro Wolffa donosi:

Budapeszteński „Pesti Hirlap” podaje następujący opis odwiedzenia przez cesarza Wilhelma, 34-go pułku piechoty jego imienia w Koszycach. Cesarz zjawił się w towarzystwie wodźcy armji, generała-pułkownika v. Boehm-Ermollego, generała-majora Bardolffa i księcia Fuerstenberga. Cesarz obdarzył wielu oficerów i żołnierzy odznaczeniami, które rozdano w obecności cesarza. Następnie cesarz wygłosił wobec zebranych żołnierzy mowę i m. in. powiedział: „34-ty! Przed dwoma laty przy ponownym odzyskaniu Lwowa, byłem świadkiem ciężkich walk pułku i wkrótce po mojej bytności nadeszła wiadomość o szczęśliwym ataku na Łysą Górę. Z równą dzielnością i wytrzymałością waleczą również zni-

dujące się nad Isonzo części pułku. Podobnie, jak wasz najwyższy dowódca w wiernej zgodzie ze sprzymierzonymi monarchami stoi na czele panujących nad światem armji, tak wy walczyście wspólnie w najsierdeczniejszym braterstwie w szeregu armji sprzymierzonych”. Cesarz zakończył mowę słowami: „Niech żyje król, niech żyje ojczyzna”.

Ostatnie słowa cesarza wypowiedział po węgiersku, co wywołało wielki zapal. Oficerowie i żołnierze przyjęli mowę hucznymi okrzykami.

Cesarz Karol w Czerniowcach.

CZERNIOWCE, 7.VIII. Doniesienie biura koresp.: Wczoraj rano przybył tutaj, witany nadzwyczaj owoacyjnie przez ludność, cesarz Karol.

Zamach na króla rumuńskiego.

BERLIN, 6.8. „Nazionalzeitung” donosi z rosyjskiej granicy, że tuż przed podjęciem ofensywy rumuńskiej miejscowy komitet rosyjskiej Rady Robotn. i Żołnierzy w Jassach postanowił przy pomocy pewnego rosyjskiego pułku piechoty wykonać zamach na bawiącego tamże króla rumuńskiego, Ferdynanda.

Imieniem miejscowej R. R. Z. wy stosował jej przewodniczący, niejaki Piesshausen, ultimatum do rządu rumuńskiego, w którym domagał się: 1) natychmiastowego ustąpienia króla Ferdynanda, 2) zniesienia kary śmierci w Rumunji, 3) podwyższenia żołdu w wojsku rumuńskim.

Rząd rumuński przyjął ostatnie dwa punkty, odrzucił natomiast pierwszy i odniósł się z zażaleniem do Petersburga. Zanim jednak jeszcze nadeszła odpowiedź Rządu Tymczasowego, oddany komitetowi R. R. Z. w Jassach rosyjski pułk piechoty otoczył mieszkanie króla i ogłosił całą rodzinę królewską za uwięzioną.

W obronie króla wystąpił jednak przebywający w Jassach oddział wojsk zachodniej koalicji i pod wodzą oficerów francuskich, włoskich i angielskich zdołał rodzinę królewską oswobodzić.

Odezwa profesorów.

BONN, 7.8. 76 profesorów tutejszego uniwersytetu wydało odezwę zbiorową, w której między in. powiedziano: Wobec odrzucenia propozycji pokojowych rządu naszego oraz wobec tego, iż powzięta niedawno przez parlament Rzeszy rezolucja pokojowa spotkała się, jako odpowiedź, z wezwaniem jednego z angielskich organów państwowych do wycofania przez nas wojsk naszych na prawy brzeg Renu, uważamy wszelkie dalsze czynienie propozycji pokojowych za szkodliwe.

Szkolnictwo zawodowe w Niemczech.

BERLIN, 7.8. Rada związkowa na jednym ze swych ostatnich posiedzeń zarządziła obowiązujące w całej Rzeszy niemieckiej prawne uregulowanie obowiązku koncesji oraz kontroli nad prywatnym i handlowym szkolnictwem zawodowym. W przyszłości kto będzie chciał prowadzić szkołę zawodową, w której miałyby być udzielane nauczanie w zawodach rzemieślniczych lub handlowych lub też ktoby chciał w tego rodzaju szkołach wykładać, ten obowiązany jest otrzymać na to pozwolenie władz, ku temu ustanowionych przez krajowe władze centralne. Obowiązujące Rzeszę całą uregulowanie prawne może nastąpić na zasadzie prawa o upoważnieniu z dnia 4 sierpnia 1914 roku, gdyż uregulowanie takie, ze względu na swój cel, może być uważane za zarządzenie natury gospodarczej.

Rezolucja górników.

BERLIN, 7.8. Na zebraniu w Essen, w którym wzięło udział kilka tysięcy górników, uchwalono rezolucję, która zgadza się w zupełności z uchwałą większości parlamentu co do pokoju na zasadach porozumienia. Wzywa ona przedstawicieli narodu, by żądania swe dla dobra ludzkości popierali energicznie.

Przesilenie we Francji.

GENEWA, 7.8.— Pomimo miarowania Chaumeta ministrem marynarki

przesilenie gabinetowe nie jest jeszcze zakończone.

Dzienniki omawiają możliwość ustąpienia ministra spraw wewnętrznych Malvy'ego. Zdecydowałoby to o losach całego ministerium, gdyż Malvy jest mężem zaufania radykałów, a nawet całej lewicy.

Konferencja sztokholmska.

BERLIN, 7.8. — Dzisiejszy „Vorwaerts” pisze o wyznaczeniu nowego terminu konferencji sztokholmskiej; Francuzi i Angliści życzyli sobie tego terminu, ponieważ konferencja koalicyjna w Londynie odbędzie się dnia 28-29 sierpnia, a konferencja angielskiej partii robotniczej d. 3 września. Godne zaznaczenia jest, że depesza francuska wysłana była po rozprawach w izbie dnia 4 sierpnia, tak samo, jak depesza Hendersona. Obecnie oczekiwani są w Sztokholmie również Amerykanie.

Według doniesienia „Vossische Zeitung” rządu koalicyjnego teraz, jak i przedtem obstają przy tem, żeby nie wydawać paszportów na wyjazd do Sztokholmu. Udział socjalistów z krajów koalicyjnych znów będzie uniemożliwiony.

Narady w Londynie.

LONDYN, 7 sierpnia. Doniesienie Biura Reutersa: Ribot przybył do Londynu. Odbył on narady z członkami gabinetu wojennego, zaś dziś weźmie udział w konferencji przedstawicieli państw koalicyjnych.

Możliwość przewrotu w Anglii.

BERN, 7 sierpnia. W mowie, wygłoszonej przez członka parlamentu angielskiego, Snowdena, w Woolwich, w której mówca powołuje się na wzrastające niezadowolenie w Anglii, zaznacza on, iż zwracano się doń wielokrotnie z zapytaniem, czy wierzy w możliwość przewrotu w Anglii. Snowden odpowiadał na to zawsze, że „z taką pewnością, jak we wschód słońca”. Wszyscy socjaliści Europy poczynią w Sztokholmie propozycje pokojowe. Jeżeli rząd angielski zaniecha tego, to dla narodu angielskiego pozostanie jedno tylko rozwiązanie — pójść za przykładem Rosji.

Nacisk Ameryki na neutralnych.

BERLIN. — Według ostatnich doniesień z Waszyngtonu, Stany Zjednoczone postanowiły wszelki wywóz do Holandji i Skandynawji ostatecznie wstrzymać. Dziennik szwedzki kół marynarskich, „Sjöefarts Tidende”, pisze, że Ameryka zamierza widocznie skorzystać ze swego wpływu i położenia, w celu zmuszenia państw neutralnych do zerwania wszelkich stosunków handlowych z Niemcami.

„Associated Press” donosi z Waszyngtonu, że amerykański rząd żegluga zamierza zarekwirować wszystkie okręty handlowe, ażeby je mógł według potrzeby odstępować

rządowi i jednocześnie mieć kontrolę nad całą żegluga. Jeżeli żeglarze nie usłuchają rozporządzenia urzędu, wtedy odebrane im będą glejty. Przy pomocy tego rozporządzenia chce Ameryka uzyskać więcej okrętów dla żeglugi transatlantycznej.

Możliwość zakończenia wojny.

ROTTERDAM, 6 sierpnia. „Daily Chronicle” donosi z Nowego Jorku: W kołach politycznych obiega pogłoska, że między państwami koalicji odbywa się wymiana zdań, która może przynieść zakończenie wojny.

Telegramy własne

(Ag. WAT z ostatniej chwili)

Konferencje z kanclerzem.

BERLIN, 8.8 (w.) — Według „Lokal Anz.” — konferencje kanclerza Rzeszy z przedstawicielami frakcji w izbie posłów — z dniem wczorajszym zostały wznowione.

W imieniu frakcji socjal-demokratycznej wystąpił delegat Hirsch z Charlottenburga. Kanclerz przez czas dłuższy konferował z tym delegatem w sprawie praw wyborczych i oświadczył, że kwestja ta rychło zostanie uregulowana. Następnym z kolei był członek polskiej grupy.

Reorganizacja urzędu skarbowego.

BERLIN, 8.8 (w.) — „Nordd. Allg.

Ztg.” pisze: Coraz większe obciążenie państwowego urzędu skarbowego wydatkami na finansowanie wojny, jak również przygotowania do rychłego sprawozdania finansowego po wojnie, czynią niezbędnym, ażeby trzy wydziały urzędu skarbowego, w których będzie opracowana poważniejsza część praw podatkowych otrzymały specjalnego kierownika. Urząd ten wraz z tytułem dyrektora z rangą radcy pierwszej klasy powierzony będzie nadrzędzcy sądowemu Schifferowi.

Wywiad u gen. Wasilkowskiego.

BERN, 7.8 (w.). „Matin” donosi z Petersburga: Generał Wasilkowski, gubernator petersburskiego okręgu wojennego oświadczył przedstawicielom prasy, że zamierza on całą swą władzę poprzeć rząd tymczasowy i energicznie walczyć z wszelkiego rodzaju rewoltą.

Pierwszem jego dziełem będzie wysłanie na front wszystkich garnizonujących w Petersburgu wojsk, gdyż w stolicy są one absolutnie zbędne.

Niezależna Bessarabja.

BERN, 7.8 (w.). „Petit Parisien” donosi z Petersburga: Wobec małej się odbyć konferencji pomiędzy rządem tymczasowym a ukraińskimi delegatami — komitet bessarabski zawiadomił rząd rosyjski, że Bessarabja jest przeciwna wcieleniu jej do Ukrainy i domaga się autonomii.

W Sobotę, d. 11 i w niedzielę, d. 12 sierpnia odbędzie się w HELENOWIE

WIELKA ZABAWA

Koncert Orkiestry 3 Pułku Piechoty Wojsk Pol. i Orkiestry Symf. Łódzkiej

oraz

2 gry w piłkę nożną: Drużyna 3 P.P. Wojsk Polskich contra Łódzka Druż. „Polonia” w SOBOTĘ, 11 sierpnia o godz. 3 i pół po poł.

i rewanż z Łódzkim Klubem Sportowym w NIEDZIELĘ, 12 sierpnia o godz. 5 i pół po poł. || Wejście z Helenowa służy jednocześnie na grę. Ceny biletów mk. 1.25 i 60 fen. Początek o godz. 4 po poł.

OGŁOSZENIE.

ciąg dalszy posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 6 sierpnia r. b. odbędzie się w środę, dnia 8 sierpnia r. b. w sali Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, przy ulicy Średniej № 19.

Porządek dzienny:

- 1) Wnioski.
- 2) Interpelacje.
- 3) Wybory do Komisji.

Łódź, dnia 7-go sierpnia 1917 r.

Zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej:
Stanisław Jarociński.

W Gimnazjum filologicznym

A. ZIMOWSKIEGO

przy ulicy Targowej № 85 i 87.

egzaminu poprawkowe i wstępne łącznie do klasy V odbędą się w dniu 28. 29 i 30 sierpnia, lekcje zaś rozpoczną się dnia 3 września. Kancelaria czynna jest codziennie od godz. 10 rano do 1 po poł.

Przy szkole znajduje się internat pod bezpośrednim zwierzchnictwem przełożonego i Wychowawcy ks. prefekta.

Dojazd tramwajami № 10 do ul. Głównej róg Targowej, i № 4 do ul. Widzewskiej róg Fabrycznej.

Dyrektor
Bronisław Knothe.

- - 8-kl. Gimnazjum Filologiczne - -

B. BRAUNA

Dzielnia № 57. — — — Dzielnia № 57.

Egzaminu dla nowowstępujących oraz poprawki dnia 22 sierpnia. W gimnazjum z wykładowych językiem polskim w anse od klasy wstępnej do piątej łącznie. Lekcje w godzinach rannych od 8 do 1. Podania nowych kandydatów przyjmuje Kancelaria od 10 do 12. Do klas wstępnych przyjmuje się chłopców od lat siedmiu.

Szkoła koedukacyjna

Heleny Cholewickiej

Piotrkowska 120.

przyspasabia starannie chłopców i dziewczynki do szkół średnich

Przy szkole **Zakład freblowski.**

Komplety freblowskie po południu w języku francuskim. Lekcje i zajęcia freblowskie od 4 września.

Lekarz-dentysta

Marja Libera

P. Zytnicka

powróciła.

Sienkiewicza 53, przyjmuje od 10—1 i 3—7 wieczór.

Godz. przyjęć: 10—1 i 3—7. w **Konstantynowska 9. I**

Kupię używane

PALTO

karakulowe w dobrym stanie, ul. Średnia 45, parter, m. 5.

Sprzedaję

RESZTEK

białych i kolorowych na kostjumy, bluzki, matinki, szlafroki, pika satyna materiał szary i „khaki” dla skautów.

Konstantynowska № 3, drugi dom od Nowego Rynku w podwórzu parter

Konsultant prawny

A. Ackerberg,
Łódź, Południowa Nr. 2-1a p.
Formularze do podróży także do nabycia.

Anna, władająca dobrze, językiem polskim, umiejąca pisać biegle na maszynie „Underwood” znajdzie posadę. Oferty w Administracji Kurjera pod „Maszyną”.

potrzebna służąca do wszystkiego, znająca się na kuchni. Zgłaszać się ze świadectwami do adm. N. K. Ł.

Potrzebny uczciwy roznosiciel i chłopiec do drukarni. Zgłaszać się do administracji „Kurjera”, ul. Zachodnia 37. 0

Przedam dużą walizkę z żółtej grubej skóry i czarne buty używane. Pusta 11-b m. 3. dom W-go Hanelta, od 6 do 8 wiecz.

Stanisław Antoszczyk zgubił paszport niemiecki, wydany z Pabjanic

Skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Romana Sokółowskiego.

Uczeń szkoły muzycznej — udziela lekcji gry fortepianowej oraz teorii muzyki. Oferty pod „M. G.” w administracji Kurjera 0

Wojciech Kociłek zgubił paszport niemiecki, wydany z gminy Dłutów.

Zaginęły 3 weksle na zlecenie Tomasza Pomorskiego; I wystawiony przez Stanisława Tokarskiego na rb. 100. II przez Stanisława Tomczyk na rb. 100 i przez Józefa Tomczyk na r. 100. Zastrzeżenie zrobione

Zaginął paszport № 2980618 niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Annv Renner. 1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Zofii Gorczak i familijny na imiona: Marjanny Józefy i Genowefy Gorczak.

Zaginęła leg. chlebowa na 6 osób, na imię Andrzeja Gabara i paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Marjanny Gabara.

Zaginęła leg. chlebowa wydana na 4 osoby, na imię Byfka Dawidowicz.

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Mieczysława Szumińskiego 1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Ida Hanert.

Zaginęła leg. chlebowa wydana na 3 osoby, na imię Zisła Pośladek.